

[Sigsgaard.]

gennemtrumfet inddæmningen af Avedøre Holme til industriformål. De sagkyndige advarede: der var i forvejen for megen industri i området, arbejdskraften skulle hentes langvejsfra, trafiknettet ville blive overbelastet. (Senere viste det sig også, at inddæmningen medførte en kraftig forøgelse af forureningen af Kalveboderne på grund af det snævrere gennemløb).

Men Dansk Arbejde (bl. a. med ledende politikere — mest konservative — i spidsen og med en embedsmand fra boligministeriet som sekretær) fik projektet igennem. Industriens interesse var klar nok: den ville få grundet til spotpris nær København. Samfundets interesser var også klare: der var brug for industriarbejdspladser i Jylland, men ikke ved København, projektet ville koste mange millioner, arbejdernes rejsetid og -udgift ville blive urimelig stor, og forøget forurening var yderst betænkelig. Men projektet blev gennemført, industriinteresserne besejrede totalt samfundsinteresserne, ikke mindst takket være en energisk indsats for industriinteresserne af ekspeditionssekretær E. Budde, boligministeriet, der var sekretær for en Dansk Arbejdsafdeling, der stod bag Avedøre-projektet.

At indvendingerne var berettigede, har vist sig ved, at det har været vanskeligt at afsætte de inddæmmede arealer til industriformål. Men gæstearbejderudvalgets planer om et introduktionscenter — en barakby — klos op ad industriområdet kan endnu redde succesen hjem. Projektets fordele for industrisammenslutningen er følgende:

1. der bliver arbejdskraft nok lige uden for døren.
2. den bliver billigere end den nuværende og kan bruges som løntrykkere.
3. grunde og fabrikker stiger dermed i pris og bliver nemmere at sælge.
4. selskabet opnår muligvis fortjeneste ved udleje af de arealer, på hvilke barakbyen skal ligge, og som efter byplanen ikke må bruges på anden måde, før

det planlagte vejbyggeri evt. kommer i gang.

5. arbejdskraften bliver nem at have med at gøre, for den kan ikke uden videre søge andre steder hen.

Alt tyder altså på, at „introduktionscentret“ ret ensidigt vil være i Avedøre-industrisammenslutningens interesse. Dette ser så meget mere mistænkeligt ud, som det ifølge dagbladene er den ekspeditionssekretær Budde, der var med til at presse inddæmningen m. v. igennem, der også er „fader“ til gæstearbejderudvalgets planer.

Samme embedsmand var også fremtrædende i Dansk Arbejdes planer om inddæmning af Kalveboderne til industriformål, og Dansk Arbejde blev af daværende trafikminister Horn sat til at undersøge de planer, de selv havde været med til at udarbejde.

Ligesom Kampsax var involveret i Avedøre-projektet, gik det sammen med andre selskaber ind i lufthavnsovervejelserne og udarbejdede konkrete planer om en Saltholm-lufthavn. Det lykkedes at få det officielle lufthavnstudvalg, der havde arbejdet i mange år, udmanøvreret, og da folketingets medlemmer ved et møde skulle overbevises om Saltholmprojektets fortræffelighed, var det ekspeditionssekretær E. Budde, der orienterede. Han var udlånt til trafikministeriet og havde som nævnt haft berøring med Kampsax.

Jeg går ud fra, at skiftende ministre må have kendskab til denne udfordrende blanding af offentlig og privat virksomhed, og at de derfor stiltiende må have godkendt den. Alligevel skal jeg henstille, at en sådan blanding ikke mere sker, at introduktionscenterplanen stilles i bero, i det mindste til et uvildigt udvalg har undersøgt den, og at der i stedet stilles lånemidler til rådighed for det sociale byggeri, så der hurtigst kan bygges 5.000 boliger ud over kvotaen, dels til gæstearbejdere, dels til arbejdere fra provinsen, der ofte af arbejdsløshed tvinges ind i elendige boligforhold i hovedstadsområdet.